

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64—66. Automata-telefon 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890.—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. JULIUS 22.
VII. évfolyam, 189. szám.

Péntek

Komor gyászszertartások közepette vitték Mária anyakirályné koporsóját Sinaiból Bucurestibe

A mai gyászünnepségeket teljes egészében közvetíti a rádió
Szakadatlanul özönlnek a részvételmegnyilvánulások a királyi udvar minisztériumához és a külügyminisztériumhoz

(BUCURESTI.) A sinaiai királyi kastélyban felravatalozott hófehér koporsóhoz, amelyben Mária anyakirályné, az ország nagy halottja pihen, tegnap az esőzés ellenére is ezres tömegek vonultak fel a legteljesebb csöndben. A királyné arca a vörös virágokkal díszített ravatalon mosolygó, a mellén pedig összefogott kezeiben virágot tart. Tegnap délelőtt a sinaiai kolostor főnöke tartott istentiszteletet a ravatalnál. Maga a város az elhunyt királyné kedvenc színébe, ibolyaszínbe van borítva.

Ma, csütörtökön reggel egyházi szertartás volt a ravatalnál, majd a gyászmenet a pályaudvarhoz indult. Innen a halottat és a gyászolókat vivő vonat Bucurestibe ment. A holttestet vivő vonatot egy másik vonat is követte, amelyen a hatóságok vezetői foglaltak helyet. A cotroceni állomáson a vonatot Bucuresti egész papsága fogadta.

A vasárnapi temetésen az elhunyt nagy királyné védnöksége alatti egyesületeket három-három kiküldött képviseli. Ezeknek, valamint a temetésen megjelenő állami főtisztviselőknek és méltóságoknak péntekig kell nevüket és címüket közölni a miniszterelnökséggel. Képviseltetik magukat a temetésen a tartalékos tisztek, a frontharcosok és az összes társadalmi, gazdasági stb. testületek.

Ugyanakkor jelentik, hogy a Banca Românească akciót indított félmillió lej jegyzésével az elhunyt nagy királyné emlékének megörökítésére.

ÁLLAMFŐK ÉS ÁLLAMVEZETŐK RÉSZVÉTTÁVIRATAI

Öfelsége, a király minisztériumához és a külügyminisztériumhoz sorra érkeznek a táviratok a külföldi államfőktől és előkelőségektől. Roosevelt amerikai államfő Öfelsége, II. Károly királynak, Cordell Hull külügyminiszternek Petrescu Comnen külügyminiszternek küldött részvételtáviratot. Megérkezett a Peles-kastélyba Hitler kancellár, Mussolini, Franco tábornok, Kemál Atatürk török államfő részvételtávirata. Hitlert a temetésen valószínűleg Göring marsall fogja képviselni. Nagybritannia bucurestii ügyvivője három részvétellel küldött a külügyminisztériumnak: az angol kormány, Kanada és a délafrikai unió nevében. A külügyminisztériumhoz részvételtáviratok érkeztek Eduardo Hay mexikói külügyminisztertől, Metaxas görög miniszterelnöktől, Gabriel Pauzotól, a volt bucurestii francia követtől, Acerbotól, a római Mezőgazdasági Intézet elnökétől, De Wecktől, a bucurestii svájci követtől. Az albán ügyvivő közölte a külügyminisztériummal, hogy az albán udvar hétnapos udvari gyászt tart. A magyar kormány nevében Kánya külügyminiszter helyettese, br. Apor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter felkereste Bossi

budapesti román követet és kifejezte a magyar kormány részvétét Mária királyné elhunyt alkalmából. A külügyminisztériumban részvétüket nyilvánítták a bulgár és görög követek, a török, csehszlovák, orosz, mexikói ügyvivők stb. A genfi Nemzetközi Nevelésügyi Kongresszus táviratban fejezte ki részvétét és az elhunyt nagy királynéről Barriere az értekezlet elnöke emlékezett meg, akinek Kiritzescu román megbízott köszönte meg az értekezlet részvétét és figyelmét.

A magyar egyházak ugyancsak mely részvétüket nyilvánítták. Vásárhelyi

Ujabb részvételmegnyilvánulások

(BUCURESTI.) Mint Belgrádból jelentik, a Román-Jugoszláv Repülőszövetség tegnapi emlékülésén Markovics elnök emlékezett meg bensőséges hangon Mária román anyakirályné haláláról. Athénben a királyi udvar háromhetes gyászt rendelt el a gyász eset alkalmából. Ugyanakkor pedig a görög lapok mélységes megrendüléssel búcsúztatják a nagy halottat. A román követségnél pedig igen sok előkelőség iratkozott fel, mely részvétét nyilvánítván. Budapesti híradás szerint, a román követségen az összes külföldi diplomáciai kirendeltségek vezetői mind kondoleáltak a haláleset alkalmából.

A KENTI HERCEGI PÁR A TEMÉTESEN

Ezzel egyidőben Londonból jelentik, hogy az angol királyi párt a kenti herceg és hercegnő fogják képviselni Mária anyakirályné temetésén. A hercegi pár pénteken reggel indul utnak Bucurestibe. Bécsig repülőgépen utaznak és ott azután felszállnak a Bucurestibe vivő vonatra.

A HALOTTSZÁLLÍTÓ VONAT UTJA BUCURESTIBE

Sinaiban tegnap a gyászoló lakosság tízezres tömegei vettek örök búcsút a nagy halotttól. A pályaudvart violaszínű gyászba vonták és ennek a színnek jegyében folyt le a ravatal mellett a gyászistentisztelet is. Az állomáson késő éjszakáig dolgoztak a királyi pavillon feldíszítésén. Reggel hét órakor az egész sor kocsiból álló halottvivő vonat előgördült, hogy violaszínbe burkolva és virágokkal és a nemzeti színekkel és jelvényekkel felékesítve utnak induljon a nagy halott Bucuresti felé. Az állomás körül tízezres tömeg szorongott. A kormány tagjai Miron Cristea patriárka-miniszterelnök vezetésével már tegnap este a kastélyba érkeztek és ott a patriárka istentiszteletet tartott. Reggel, istentisztelet után a koporsót a Mária királynéről elnevezett rosióri ezred tisztjei vállukra vették és egy hat lótol vont ágyutalpra helyezték. A koporsó után Öfelsége, II. Károly király, a királyi család tagjai,

János ref. püspök Laar Ferenc kíséretében Bucurestibe utazott, hogy részt vegyen a temetésen és utasítást adott arra, hogy a temetés napján az egész ország református templomaiban gyászistentiszteleteket tartsanak és harangzugás kísérelje utolsó útjára Románia nagy halottját.

A világsajtó még mindig a méltató és elismerő cikkek egész sorával nyilváníti a maga mélységes nagy részvétét. Öfelsége Miron Cristea patriárkának megleghangu táviratban köszönte meg a kormány részéről kifejezett őszinte részvétét.

Miron Cristea patriárka, a kormány tagjai és a hatóságok fejei következtek. A halott Bucurestibe vivő útjánál az állomásig a különböző iskolák, testületek, intézmények kiküldöttei állottak sorfalat. Amikor a koporsót leemelték az ágyutalpról és a halottas kocsi helyezették, a királyi gárda díszszázada adta meg a tiszteletet. A halottvivő vonat déli 12 órakor érkezik be a cotroceni pályaudvarra, ahol 75 ágyulövés jelzi érkezését. Az érkezésnél a Mária királynéről elnevezett IV. rosióri ezred zászlókkal és zenekarral adja meg a végtisztességet. Az állomáson istentisztelet lesz, amelyen megjelennek a hatóságok, élükön a diplomáciai testülettel, a koronatanácsosokkal és más előkelőségekkel. A cotroceni állomástól a palota főbejáratáig a IV. rosióri ezred áll fel jobbfelől, balfelől pedig a királyi lovas gárdaezred. A lakosság számára a ravatal előtti elvonulás ma délután 3—7 órák között van megengedve. A mai egész gyászünnepséget a rádió közvetíti. A halottvivő vonat érkezése alkalmából az összes bucurestii követségeken felvonták a gyászlobogó mellé a lila színt is, hasonlóképpen az elhunyt végső akaratának megfelelően a főváros nagy köz- és magánépületeken a lila szín is dominált. A kultuszminisztérium rendeletére vasárnap délután fél 5 órakor, amikor Curtea de Argesbe a temetés lesz, az összes templomokban istentiszteletet kell tartani.

A NEMZETVÉDELMI MINISZTER HADIPARANCSA

Argheseanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter hadseregpáncsban méltatja az elhunyt anyakirályné kiváló egyéniségét. Abban a mélységes gyászban és fájdalomban, amely II. Károly király Öfelségét, az ország szeretett uralkodóját érte édesanyjának, a katonák által a világháborúban a „sebesültek gördozó édesanyjának” nevezett fenséges lélek elvesztésével, a katonaság számára csak két kötelesség van: a nagy halott emlékének megőrzése és a királyi család iránti mélységes hódolat.

Ezer repülőgépet rendelt egyszerre az angol kormány

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány lord Ruffield most épülő birminghami gyárának egy 1000 gépes rendelést adott fel, amely a legnagyobb rendelés, amelyet a hadfelszerelések történetében feljegyeznek. A megrendelt gépek mind egy típusúak és a leggyorsabbak, mert óránként átlag 600 kilométeres sebességet fognak elérni. Lord Ruffield gyára 15.000 embert fog foglalkoztatni. Figyelemre méltó, hogy a megrendelést azon a napon adták fel, amikor sir John Simon kincstári kancellár az alsóház ülésén rosszaságát fejezte ki a horribilis beruházási költségekkel szemben.

A német sajtó „köszönő cikkei” Piere Cot-hoz

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó, tekintettel a News Chronicle nem szünő támadásaira, hosszú cikkeket ír Piere Cot-ról, Franciaország volt repülésügyi miniszteréről, akit az európai béke megbontójának fémjelez. A Völkischer Beobachter szerint, a német nemzet köszönettel tartozik Cot volt miniszternek, a népfront tagjának azért, hogy végre kiterítette kártyáit. Az a cikke ugyanis, amelyben a Németország elleni harcok bázisát Csehszlovákiában jelölte meg, szintvállás a háborús elgondolás mellett. Csehszlovákiában nem szabad változtatni semmit — folytatja a lap — mert különben nem lehetne Moszkva és Páris felvonulási tere a Harmadik Birodalom ellen. Ezt a megállapítást Piere Cot-nak köszönhetjük. Csak az a csodálatos, hogy azt a Piere Cot hozta tudomásunkra, aki ugyanannak a pártnak tagja, mint Daladier miniszterelnök, aki legutóbbi beszédében valóban békés szándékokat csillogtatott.

Hasonló hangnemben ír az Angrif és az Essener Zeitung is, míg a félhivatalos Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz retorziókat javasol a News Chronicle és Piere Cot ellen.

Ujabb vihar a News Chronicle miatt

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy e hó 13-án Woermann, londoni német követ tényleg megjelent a Foreign Officeban és tiltakozott a News Chronicle német ellenes cikkei miatt. Ugyanakkor megcáfolta az amugy is hihetetlennek hangzó híreszteléseket. Chamberlain e szavait a konzervatív párt nagy tapssal, az ellenzék viharos ellenkezéssel fogadta.

Teljes az egyetértés a francia és angol politika célkitűzéseinél

Német-angol tárgyalások előtt - Békekészülődések Spanyolországban - Hodzsa megkezdte tárgyalásait a magyarokkal - Az olasz lapok döntő fordulatot jósolnak az európai helyzetben - Egyre feszültebbé válik a japán-csosz viszony

(PÁRIS.) (Havas.) Halifax lord tegnap kezdte meg és fejezte be tárgyalásait Daladier miniszterelnök, Chamberlains helyettes miniszterelnök, Bonnet külügyminiszter, Leon Blum és Corbin londoni francia nagykövettel. A megbeszélések majdnem három órát tartottak és rendkívül szívélyes hangnemben folytak le. Ezt megerősíti a délután 5 órakor kiadott hivatalos jelentés is, amely megállapítja, hogy London és Páris érdekei, célkitűzései, politikai módszerei és együttműködési készsége azonosak. Ezért el is határozták, hogy tovább folytatják eddigi politikájukat a béke érdekében.

A kommuniké, a beavatottak szerint, keveset mond, de annál többet hallgat el. Elhallgatja többek között azt, hogy a csehszlovák kérdésben London hajthatatlanul a semlegesség álláspontján maradt, míg Páris az ellenkezőjét szeretne volna. Nem tesz említést a Weidemann kapitány által tolmácsolott hitleri üzenet hatásáról sem, amely Londonban osztatlan örömet, míg Párisban csak „jóindulatú bólogatást” váltott ki, egy szóval: nem juttatja kifejezésre azt a szemmel alig érzékelhető véleményelérést, amely a népfiront kormányzat és a konzervatív brit politika között már hosszabb ideje fellelhető. Mindez azonban nem zárja ki a legszorosabb barátságot, amelyet az egymásra utaltatás éppen úgy fokoz, mint a totális államok közötti baráti viszonyt. A Páris-London-tengely éppen olyan szilárd maradt tehát, mint amilyen volt — írja a *Matin* — és alig elképzelhető egy olyan fordulat, amely a jelenlegi helyzetet károsan befolyásolhatná. A politikai irányvezetés továbbra is a Foreign Office kezében van, állapítja meg a *Daily Mail* és hozzáfűzi, hogy rendjén is van ez így, mert Páris baloldali kormányzata esetleg kalandokba vinné a demokráciát. A párisi kormányhoz közelálló *Temps* úgy tudja, hogy a Weidemann-féle üzenet fő témájuk volt a párisi megbeszéléseknek és Halifax lord örömeinek adott afelett kifejezést, hogy Hitler kancellár békés uton kívánja rendezni összes differenciáit. Ugyancsak Párisból közlik, hogy VI. György uralkodó a program szerint tegnap Páris városának vendége volt és részt vett a tiszteletére rendezett nagyszabású villásreggelin. Délután 3 órakor Lebrun elnök kíséretében megtekintette a Louvret, majd a Bagatell-kastélyba hajtatott a tiszteletére rendezett garden partyra. A francia főváros lakossága mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel üdvözölte a magas vendégeket.

Teljes egyetértés

(PÁRIS.) A francia sajtó nyomatköszön hangsúlyozza az angol-francia tárgyalások alkalmából a vezető politikusok felfogásának legtekélyesebb nézetazonosságát. Az angol királyi pár egyébként tegnap este az angol nagykövetség dínérjén vett részt, illetve az opera diszlokadásán. György király egyébként 100 ezer frankot adományozott a szegények javára.

Rövid időn belül sor kerül a német-angol tárgyalásokra is

(LONDON.) (Reuter.) Weidemann kapitány látogatásával kapcsolatban a brit sajtó tudni véli, hogy rövid időn belül sor kerül a német-angol tárgyalásokra, annál is inkább, mert Hitler kancellár ismert üzenetében szóval sem említette a gyarmatkérdést és reményét fejezte ki afelett, hogy a Berlin-Prága problémát is sikerül békésen elintézni.

Nincs változás a csehszlovák helyzetben

(PRÁGA.) (Ceteka.) Hodzsa miniszterelnök a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy a kisebbségi státusumokat a keddi államtanácsi határozat ér-

telmében kiadja a szudétanémet pártok tanulmányozás végett. Amennyiben az említett párt ezt gyorsan átveszi és állást is tud foglalni, úgy még júliusban, amennyiben nem, úgy augusztusban hívja össze a parlamentet.

(PRÁGA.) (Ceteka.) Az olasz sajtó egyre élénkebb csehszlovák ellenes álláspontot foglal el. A Tevere azt írja, hogy a kérdés elmérgesedésének oka a Berlinnel szemben fennálló ellentét. Ezeket Moszkva, amely ugródeszkának és Páris, amely Csehszlovákiát a körülbástyázó politika főalapelemeinek tekintik, még most is tovább szítják.

(VARSÓ.) (Lengyel T. I.) A lengyel lapok azt írják, hogy a helyzet Prága

Széleskörű felhatalmazás a csehszlovák kormánynak

(PRÁGA.) A kormány törvényjavallatot készít elő, amely szerint a kormány széleskörű felhatalmazást kap az összes államvédelmi intézkedések megtételére, továbbá arra, hogy egy Csehszlovákia elleni esetleges vármáború következményeit megfelelő intézkedésekkel, esetleg az alkotmány megváltoztatásával, továbbá a vám- és adórendszer megváltoztatásával ellensúlyozhassa. Ugyan csak Prágából jelentik, hogy Hodzsa miniszterelnök tegnap fogadta a felvidéki magyarság vezetőit és velük hosszasan tárgyalt. Újból megindultak a tárgyalások a szudéta-németekkel is.

Döntő fordulat előtt áll Európa — írják az olasz lapok

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó az Imrédy-Kánya látogatással kapcsolatban megjegyzi, hogy Európa döntő fordulat előtt áll, mert most már csak Belgrádon mulik, hogy megegyezik-e Budapestről, amely a régi gyűlölködési politika lélekharangját fogja megtörténni esetén meghuzni. *Sztójadinovicsot* ismerjük annyira elhatározott politikusnak — írja a *Corriere della Sera* — és ezért ennek a fordulatnak bekövetkezését meg is jósolhatjuk. Ugyancsak Rómából közlik, hogy Imrédy és Kánya tegnap délelőtt Pacelli bíboros államtitkárral folytattak hosszabb megbeszélést, majd Castell Gandolfoba mentek, ahol XI. Pius pápa öszentsége fogadta őket. Rómába való visszatérésük után Pacelli visszaadta a látogatást és átnyújtotta nekik a Vatikán magas kitüntetését. Délben Alfieri miniszter a magyar újságírók részére adott diszebedet, amelynek folyamán hangsúlyozta, hogy béke a világon csak akkor lesz, ha az egyes nemzetek között olyan barátság fejlődik ki, mint amilyen Róma és Budapest között már évek óta fennáll.

Mussolini ellátogat Budapestre

(BUDAPEST.) Az Esti Újság Rómába küldött tudósítójának közlése szerint Mussolini még ennek az évnek folyamán el fog látogatni a magyar fővárosba.

(RÓMA.) Most közzétett hivatalos közlemény bejelenti, hogy az olasz-magyar megbeszélések a legszívélyesebb módon folytak le és megállapították, hogy a két nemzet gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatai minden tekintetben a legteljesebb egységet és azonos ságot mutatják.

Kormányváltás készül Barcelonában

(BARCELONA.) (Havas.) Azana közársági elnök kezdeményezésére rövid időn belül egy kommunista és anarchista mentes kormány alakul abból a célból, hogy a békétárgyalásokat Franco tábornokkal megkezdhesse.

Könnyen komoly fordulatot vehet a mandzsu határcidens

(PEIPING.) (China Mail.) Az e hó 12-iki mandzsutikuói határcidens, amint a helyzettel ismerős külföldi sajtótudó-

és Varsó között nem lett volna soha olyan éles, mint ma, ha nem akadtak volna Prágának jó tanácsadói. Ennek tudható be, hogy egy békés megállapodás szinte elképzelhetetlen.

(ASCH.) (SDP iroda.) Sebastianswerk egyik vendéglőst a helyi hatóságok azért, mert felemelt karral üdvözölt egy német társaságot, többnapig elzárásra és nagyobb pénzbüntetésre ítélték. A szudétanémet sajtóiroda megjegyzi, hogy ez az intézkedés jellemző legjobban a helyzetet. A prágai kormány hiába is akarna békés állapotot teremteni, ha alantaszervei egyebet sem tesznek, mint nem létező igazságok nevében provokálnak.

sitók közlik, könnyen komoly fordulatot vehet, mert Hunsun környékén behatolt szovjet csapatok elsáncolták magukat és nem hajlandók szovjet területre visszatérni. A legutolsó jelentések szerint az oroszok a megszállott Sangfeng városkában teljesen berendezkedtek Elbocsájtották állásából a városi vezetőket és katonai parancsuralmi rendszert vezettek be. A Sangfengi meg szálló csapat hátvédeként közvetlenül a határmentén egy szovjet haderő van összehívva, amely állandó összeköttetésben áll a Sangfengiekkel. Japán véleménye szerint a megszállás azért történt, hogy az orosz haderők megfigyelhessék a mandzsutikuói és koreai határintézkedéseket, amelyekre Sangfeng magas fekvése kiválóan alkalmas. Ugyancsak Peipingből közlik, hogy a megszállás, miatt tegnap Hsinkingben minisztertanács volt, amely a legenergiusabb magatartásra határozta el magát. Ez a határozat japán katonai nyomásra történt. Hogy Tokió mennyire komolyan veszi ez a kérdést, mi sem igazolja jobban, mint az a tény, hogy napok óta számottevő hadseregösszevonás folyik Mandzsutikuóban, amelyből sok mindenne lehet következtetni, — írja a *Paris Soir* munkatársa.

Élesen felfigyelt az eseményekre a londoni és washingtoni sajtó is, amely állandó összeköttetésben áll hsingink tudósítóival. Az a hír — jelenti a *Daily Telegraph* and *Morning Post* munkatársa — hogy akár angol, akár francia vagy amerikai részről közvetítést ajánlottak volna fel, nem felel meg a valóságnak, annál kevésbé mert a japán sajtó amúgy is arról ír, hogy a sangfengi orosz és a paracelsi francia megszállások között kétségbevonhatatlan hasonlóság van, amelyből arra lehet következtetni, hogy Párist és Moszkvát közös elhatározások vezetik.

A tokiói francia nagykövet a japán sajtó e beállítása ellen tiltakozott ugyan, de a lapok ennek ellenére is fenntartják állításait.

Keifeng újabb veszélyben

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A Sárga folyó több gátját ismét felrobantották, úgy hogy a várost hatalmas víztömegek veszik körül. A védőgátak megerősítésén lázas munka folyik, amelyből bőven kiveszi részét a japán hadsereg is. A gátak elleni merényletet felek jelentéseikben igyekeznek egymásra tolni ugyan, de a valószínűség a guerilla csapatok ellen szól.

Újabb jelentés a határcidens ügyében

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) Amint Tokióból közlik, a moszkvai japán követ megjelent Litvinov népbiztosnál és igen határozott hangon követelte, hogy a mandzsutikuói határt át lépett szovjet csapatok azonnal vonuljanak vissza. Litvinov népbiztos másfélórás vita után kijelentette, hogy nem áll módjában a kérelmet kormányánál kedvezően elintéztetni, mert a

vitatott terület rész Oroszországhoz tartozott. Tokióban a visszautasítás igen mély benyomást keltett. A kormány hadügyminisztere azonnal felkereste Ugaki külügyminisztert, majd a mikádóhoz sietett kihallgatásra. Ezt követően leg azonnali rendkívüli minisztertanácsot hívtak össze, amelynek határozatait azonban titokban tartják.

300.000 japán kísérli meg Hankau elfoglalását

(PEIPING.) (China Mail.) A Hankau ellen felsorakozott japán haderő létszámát 300 ezerre növelték. Ennek a csapatösszevonásnak tudható be, hogy a gyalogsági harcok ugyszólván teljesen szűnnek. Annál hevesebben dúl a légi küzdelem, amelyet a japán hadvezetőség egyre fokozni igyekszik. Tegnap Hankaut két ízben Kinkiangot pedig három ízben támadták meg. Ez utóbbira több mint 300 nehéz bombát dobták, úgy hogy a város valóságos romhalmazzá változott. A halottak száma elképesztően nagy. Amennyiben ugyanis a befutó jelentéseknek hinni lehet, Kiukiangban 18.000 ember vesztette az életét. Kanton felett is megjelentek a repülőgépek, de a kikötőre csak rőpcédulákat szórtak le, míg a környéket erősen bombázták.

Kilátástalan a közvetítés

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök a brit alsóházban elhangzott egyik kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a közvetítés a harcoló kínai és japán felek között kilátástalan.

Palesztinai mérleg

(LONDON.) (Reuter.) Malcolm MacDonald gyarmatügyi miniszter tegnap a brit alsóházban ismertette a palesztinai helyzetet és többek között a következőket mondotta:

— A mérleg az utolsó 14 napban rendkívül szomorú volt, mert az össze-tűzéseknek 77 halálos és 259 sebesült áldozatuk van. Huszonkét ízben követtek el bombamerényletet, 31 épületet gyújtottak fel, 4 vonatot siklaltak ki, 257 helyen vágák el a posta és táviró vezetéket és 5 ízben rongálták meg a Mossul-haifai olajcsatornát. 1121 letartóztatás történt és különféle büncselekmények miatt 8 embert végeztek ki.

Ugyanakkor Jeruzsálemből közlik, hogy egy arab terrorista csoport 3 zsidó fiatalembert rabolt el és ki is végezte őket, majd az üldözésükre siető brit csapatok előtt átlépte a transzjordániai határt.

A Szovjet készülődései

(TOKIÓ.) A mandzsú-szovjet határról érkezett jelentések szerint a határvonalon mindenütt nagy csapatösszevonások és hadikészülődések folynak. A határvidéken számos orosz repülőgép bukkant fel és mindenütt nagy megerősítési munkálatok folynak.

Reynolds jelentése

(NEWYORK.) Reynolds szenátor, aki Alaszkában a hadivédelmi helyzetet tanulmányozta Roosevelthez felhívást intézett, hogy idejében gondoskodjék a kanadai határ megerősítéséről, mert egy esetleges japán-orosz háború az alaskai vidék biztonságát és forgalmát veszélyeztetheti. Reynolds azt javasolja, hogy a hadiadósságok fejében Anglia engedje át az Egyesült Államoknak Labrador és Terranouát, Franciaország pedig Keletindiát és a francia Guyanát.

A Szovjet tiltakozása

(TOKIÓ.) A szovjet követség erősen tiltakozott a japán-szovjet követségek előtt történt heves tüntetések miatt.

Elismul a Gran Chaco vizsály

(BUENOS AYRES.) A Gran Chaco vizsály ügyében Bolivia és Paraguay képviselői között ma kezdődik meg a békéltető tárgyalás és remélik, hogy az ügy teljes elintéztét fog nyerni.

A Nemzetközi Nevelésügyi Hivatal értekezlete

(GENE.) A Wilson palotában 43 állam kiküldötteinek részvételével megkezdődött a Nemzetközi Nevelésügyi Hivatal értekezlete, amelyen igen fontos kérdések kerülnek tárgyalásra.

A Sandys-ügy

(LONDON.) Az alsóház a kormány hozzájárulásával határozatot fogadott el, amely szerint a Sandys képviselő ellen eljárásban a mentelmi jog megsértéséért látja. Az ügyet ezért külön bizottság fogja vizsgálni.

Aramvonal...

Most megtanítjuk Önöket, kedves női olvasóink egy latin szóra. Ne tessék zokon venni tőlünk ezt a tolokodást. Mi magunk is meglepődünk, amikor felfedeztük ezt a szót, amit valószínűleg a latinszakos tanárok sem ismernek és nem ismeri az a sok millió nő sem, akik pedig rendszeresen, hogy ne mondjam, naponta használják. A szót? Nem. Hanem magát az eszközt.

De tartunk lépést. Az Urnak 1829-ik évében megjelent Pesten egy „Tudományos Gyűjtemény” nevű folyóirat, amelyet nem kisebb nagyság, mint Vörösmarty Mihál — igen, így írta nevét a címlapra: Mihál — szerkesztett. Hogy miért éppen poétára bízta ennek a tudományos lapnak a szerkesztését, azt petorjai Trattener és Károlyi István nyomdatulajdonosoktól kellene megkérdezni, akik a szemlélet kiadták. Ennek a folyóiratnak negyedik számában a harmadik oldalon a következő cím diszeleg: „Értekezések a Szombat-helyen feldőlt és Fő Méltóságú Herczeg Batthány Fülöp ur által a nemzeti Múzeumnak ajándékozott Római Régiségekről.”

Aztán elmondja a cikk, hogy „a Rómaiak Colonia Claudia Savaria nevű városa Magyarország nyugati határaitól nem messze kezdődő, néhány mérföldnyire terjedő, gazdag kalászkokkal termékeny, néhol ayönyörű erdőkkel ékesített, nyugatról és nyugatészakról szőlőtőkkel beültetett dombokkal és hegyekkel körülezett kies rónának azon részén feküdt, hol ma nap Szombathely városa a régi világ számos maradványain diszes épületei által új fényre emelkedik.”

Eme Claudia Sabaria nevű latin várost, mint annyit mást, eltemette az idő. De amikor — folytatja a cikk — „városunk nagyobb épületei emeltetvén”, a munkások mélyen leástak, rábukkantak az ősi város maradványaira. Egész oszlopsorok, házművek és nagyon sok római sír került felszínre. A sírokban „pénz, gyöngy, hajtű és más ékesség találtatott”. Egész csinos gyűjtemény keletkezett belőlük, amit muzeumszerűleg pénzért mutogattak, mig nem Batthány Fülöp főispán 4500 forintért megvásárolta és a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajándékozta.

A talált tárgyakat a tudományos cikk csoportokba ossza: „Hitvallást illető tárgyak”, „Ékességek”, „Házi eszközök” címen. Az „ékességek” 13-ik pontja foglalkozik azzal a tárggyal, amelynek latin nevét meg kell tanulnunk.

Azt mondja, hogy: „punct 13. „Két szörszedő rézből”. Latin neve „volsella”. Aztán a cikkíró ügyesen megmagyarázza, hogy mi is az a volsella. „Hossza négy hüvelyk, egészen hasonlók a mai tűzfogóhoz vagy csipővasakhoz. Ilyenekkel tépték ki arcaikon nőtt apróbb szőreiket a Római asszonyok.”

Volsella — tehát így hívják. És ez nagyon megnyugtató. Az tudniillik, hogy az asszonyok már akkor használták a csipeszt. Az az „akkor” ugyanis közel kétezer esztendővel ezelőtt volt. És ha már akkor is ilyenekkel — ilyen tűzfogókkal — tépték ki az asszonyok arcaikon a szőrszálakat, mit gunyolódnak a kirokáló a mai szemöldök-csipeszhez?! A mai csipesz legalább kevésbé hasonlít a tűzfogóhoz, finom, éles acélból készül és többnyire steril. Az igaz, hogy a hatása ma is szikrákat termel, akár a tűzszvas, de viszont a hölgyek ezt az egyet türelmesen szenvedik.

A tudományos értekezés azt is felmenti, hogy a volsellát férfiak is használták, „de ez mindig nagy puhaság jelének tartatott”. Puhaság ide, puhaság oda, történelmi tény, hogy a férfiak is kitépték arcaikról a szőrt és szemöldököt ezzel a volsellával. Tehát hát: rább az agarakkal! A férfiak ne gunyolódjanak a szemöldök-gyilkosság miatt, mert ime a történelem rájuk olvassa a történelmi jogtalanságot.

A hölgyek pedig bátran „volsellázzák” csak magukat. Ha okosabbat nem tudnak tenni!

ARMAND CALINESCU

miniszter megszüntette a közoktatásügy és népnevelés terén is a bürokratizmust, valamint a régi káros szellemet és rendszert

Azok a gyors és határozott intézkedések, amelyeket Armand Calinescu belügyminiszter, aki ideiglenesen ellátja a nemzetnevelésügyi tárca vezetését is, jogánatosított, hogy mentesítse a közoktatást a bürokratikus és nehézkes elemektől, illetve jelenségektől, általános és széleskörű megelégedést keltett. És pedig nemcsak a romániai közoktatásügyi szemlézet körében, hanem mindazok, akik átérzik a jövő Románia iránt érzett felelősségüket, nagy megelégedéssel és lelkesedéssel dicsérik a nemzetnevelésügyi minisztérium ideiglenes vezetőjének azt a bátorságát és elhatározását, amelyért az őszinte és osztatlan szerencsekioldatok tömegével keresik fel Calinescu minisztert.

Nem arról van szó, hogy egyszerű „tisztogatási” munka folyik, amelynek során eltávolítanak néhány önkényeskedő egyént, akik minden megfelelő elemi felkészültség és tehetség nélkül halmoznak össze méltóságokat és hatalmat, intézkedési hatáskört, hanem főképpen arról, hogy munkára szólított, fontos megbízást adva több közoktatásügyi vezetőnek, akik elhivatottságukról, tudományos felkészültségükről és az erkölcsi rend iránt érzett tisztalelkiségükről már eddig is fényes bizonyosságot szolgáltattak.

Elsősorban örömmel kell megemlékezni N. Dascovici professzor, a kiváló közíró, a nemzetközi jogról írt több könyv szerzőjének általánosan tisztelt és becsült személyéről, aki mint vezértitkár a jelenlegi nemzetnevelésügyi miniszternek valóságos jobbkeze. A különböző külső és belső szolgálati ágak vezetőiről szintén csak a legteljesebb elismerés és dicséret hangján emlékezhünk meg. Így például a cluj-i tanterület új vezérfelügyelője, a legkiválóbb fizikusok egyike, Teodor Nes, az ora-

dei Gojdu fiugimnázium igazgatója, aki közírói érdemeit és munkásságát legujjabban megjelent „Oameni din Bihor (Bihari férfiak)” című értékes munkájával gyarapította.

Nagyfontosságú, szerencsés és alapvető változások történtek tehát a romániai iskolai ügy vezetésében, irányításában is, amelyekre már csak azért is szükség volt, mert a hadsereg költségvetése után a közoktatásügyi költségvetési tárca a legfontosabb. Megszabadult így az ország végre egy káros és főleg a külföld, különösen pedig a franciák részéről helytelenített rendszertől, attól a régi szellemtől, amely tehetetlenségében megállította fejlődésben és tiszta kikristályosodásában a romániai nemzet- és népnevelés nagy-jelentőségű kérdéseit.

És a gyökeres tisztogatásra keresve sem lehetett volna jobb alkalmat választani az iskolai szervezetek vezetésében meghonosítandó új szellem és rendszer megteremtésekor, ha az új közigazgatási törvény egybeeső időszereiségénél, amely új változást jelent a különböző országrészek szervezetében, különösen a káros összpontosítás helyett a decentralizáció valódi megteremtését kell kiemelni, amelyet már husz év óta vár és sürget az ország lakossága.

Olyan világos szellemre, a jogi anyag tökéletes ismeretére és olyan kettőzött tetterőre, tettenegirőre volt szükség, mint amilyen szellemmel Armand Calinescu rendelkezik, hogy megvalósítható legyen az az üdvös újítás, amely megszünteti az új, modern Románia kifejlődését gátló és károsan befolyásoló bürokratizmus tehetetlenségét és amely mindenben gyökeresen szakított a régi, elavult szellemmel és rendszerrel.

Ki felelős mindennapi kenyerünk drágaságáért?

(CLUJ.) A „Jóestét!” már több ízben reámutatott azokra az úzérkedésekre, melyekkel egyesek a lisztet, illetve a kenyeret drágítják. Sok tekintetben — minden cáfolat ellenére — igenis jól megszervezett kartellel állunk szemben, amely nyomor-lejkekből horribilis hasznot igyekszik biztosítani magának. Ezt a tényt igazolja dr. Alexiu Manea ügyvédnek a „Viața Cooperativa si Economica” című lapban írt cikke is, amely minden vonatkozásban figyelemreméltó.

— Naponta kérjük az Istent — írja dr. Manea, — hogy adja meg a mindennapi kenyerünket és az Ur évről-évre táplál bennünket gyönyörű természet Sokezer kéréses kenyér paraszt pedig aratja az arany-buzát. De amíg a buza a termelőtől a fogyasztóig jut, sok kézen megy keresztül és egyesek nem riadnak vissza attól sem, hogy úzérkedjenek a nagy tömegek mindennapi kenyerével. A földműves a buza kilogrammját négy lejben dobja piacra de a városi lakos a kenyér kilóját mégis 10 lejben vásárolja. Igazság-e az, hogy a paraszt aki buzát egy éven át verjékes munkát végez, kilójáért 4 lej kapjon és a közvetítő, aki megőrli és kenyérré sűti, ugyanakkor egynapi munkájért kilónként 6 lej vagion zsebre Vajjon igazuk van a malmosoknak és a pékeknek? — folytatja a cikk. — Szerintük egy vason buza 55.000 lej, az adók taxák és örlés költsége 20.000 lej s ezért a lisztet kilónkénti árban nem lehet 9—10 lejnél olcsóbban árulni. A pékek szerint viszont a kenyérsűtés kilónként 2 lej 60 baniba kerül és így tehát a kenyér kilója 9.50—10 lejnél nem lehet olcsóbb. Ezzel szemben egyik transilvániai szövetség vezetője a következőket jelentette ki: Befektettek 10 ezer lejt egy kenyérsűtő kemence építésére, amelyben naponta 600 kiló kenyeret sűt hetnek Ehhez a liszt 3600 lejbe kerül (8 lej kilója, a taxákat is beleértve). Ezenkívül a munkabér napi 100 lej (1

pék), szállítás 80 lej, burgonya 200 lej, élesztő 35 lej és más költségek 52 lej. Tehát a 600 kiló fehér kenyér összesen 4017 lejbe kerül, azaz kilója 6 lej 69 baniba. Ebből világosan kitűnik hogy a pékek és a lisztesek kilónként 3 lej keresnek meg. Ezek szerint egy család, amely naponta két kiló kenyeret fogyaszt el, a kartell jövedelméhez évente 2160 lejjel járulna hozzá. És ez a jogtalan és törvénytelen haszon — mondja dr. Manea cikke — a cluj-i kartell tagjainak így évenként legalább 60 millió lejt jelentene.

— A kartell egyik legjellemzőbb fogását is ismertethetjük — hangsúlyozza a továbbiakban a cikk. — Egy napon megjelentek a piacon a kartell ügynökei, akik nagy tételekben vásárolták meg a gabonát. Ennek természetes eredménye az lett, hogy a buza ára 35.000 lejről 40, 50, 60 sőt 62 ezer lejre is felugrott. Azután jártak csak közben az illetékes helyeken — a magas piaci árak idején, hogy a kenyér maximális árának emelése érdekében a buza drágulására való hivatkozással, ami sikerült is. Később a kereslet csökkent és az árak visszaestek, de a magasabban megállapított maximális árak már érvényben voltak és így megmaradtak.

— Háborút kell üzeni a mindennapi kenyerünket drágító kartellnek — fejezi be szenzációs közleményét a cikkíró — és erre az egyetlen megoldás a szövetkezetekbe való tömörülés. Az egyetlen és legeredményesebb módszer.

Dr. Manea adatai valóban meggyőzők. És végre egy komoly helyről jövő olyan hang, amely erőteljesen felszólal a kenyérdrágitók könyörtelen és lelketlen úzérkedése ellen. Mert hogy a mindennapi kenyerünk megdrágítása ellen valamit erélyesen és sürgősen tenni kellene — ehhez kétség sem fér.

Stravolca ügyvéd örökösei szétosztották maguk között a tragikus véget ért ügyvéd 20 millió hagyatékát

BUCURESTI.) Annak a véres drámának, amelynek során Tonegaru fővárosi ügyvéd agyonlőtte Stravolca nevű ügyvéd társát és barátját, zárófejezete zárlott le a napokban. A tragikus véget ért ügyvéd végrendeletet hagyott hátra, amelyben 10 millió lejes vagyonának örököseivé Arabela Domnița Armasescu nevű volt feleségét Tonegaru ügyvéd volt feleségét, Florica Zorilat és Lionel Vasiliade nevű unokaöccsét teszi meg, míg kisebb értékben verrokonait Lucrera Stefanescut és Gheorghe Jorgulescut is részesíti az örökségben. Az örökök között megegyezés jött létre, melynek értelmében arányosan és az örökhagyó szándékának megfelelően osztották szét maguk között a tízmilliósvagyont. A megállapodásról jegyzőkönyvet is vettek fel, amelyet bemutatták az ilfovi törvényszéknek, amely jóváhagyta a vagyon felosztására vonatkozó megállapodást és birtokába is helyezte Stravolca ügyvéd örökséit.

Valóságos csoda, hogy eddig is életben maradt az öngyilkosjelölt falusi asszony

(CLUJ.) Tegnap röviden megírtuk, hogy Todea Leontina 50 éves Bertes (Clujmegye) községi asszony öngyilkossági szándékát a vonat elé vetette magát. Meghalna azonban nem sikerült, mert a mozdonyvezető hirtelen fékezett és az életunt asszony sérüléseivel csak a helyi sebészeti klinika kórházán tért magához. A kiszállított mentőorvos szerint valóságos csoda, hogy az elkeseredett asszony életben maradt, ugyanis medencéjét valósággal összeroncolt a vonat kereke, valamint fején is igen súlyos sérüléseket szenvedett. Életbenmaradásához nincs sok remény. A klinikán Todea Leontina, amikor kissé magához tért kijelentette, hogy tulajdonképpen egy, a vonatra felszállni akaró toladó ur lökte a kerekek alá. Később azonban merőben ellentétesen nyilatkozott: — Kérem doktor ur — mondotta — ez volt a végzetem. Nem tudtam kikerülni a sorsomat. A családomból nagyapától kezdve, mindenki öngyilkos lett, nekem is csak ez a halálfa maradt hatót hátra. Elmentem tehát és megpróbáltam.

Orvosi vélemény szerint Todea Leontina nem épelméjű. Valószínű, hogy a kiállított emberfeletti kínok következtében zavarodott meg.

— A konverziós egyezséget kötött részvénytársaságok adója. A központi adóügyi bizottság 817—58529—1938. sz. döntésében kimondotta, hogy a konverziós törvény 50. szakasza alapján kötött egyezségek nem tekinthetők kényszer egyezségeknek. Így a részvénytársaságok nem élvezhetik a minimális adók, vagy vállalati adók 50 százalékos csökkentésének kedvezményét.

— Megjelent a „Széphalom”. A Széphalom című irodalmi, művészeti és társadalmi folyóirat júliusi száma, Kibédi Sándor illetve Gyallay Pap Sándor, Málnásy Tivadar és Walter Gyula szerkesztésében, rendkívül gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Vezetőcikkét dr. Kiss Elek írta. Kibédi Sándor, Sztojka László és Pap László versekkel, Málnásy Tivadar, Walter Gyula és Liviu Brebanu (fordítás) novellákkal, Tóvisi Géza, dr. Klein Miksa és Gyallay Pap Sándor cikkekkel szerepelnek. Karádi Nagy Lajos közgazdasági vonatkozású közleményt írt, míg Kibédi Sándor Octavian Goga, C. Argintaru és Leonard Divadiu verseiből ad fordításokat. A gazdag tartalom rovatokban, az irodalmi, zenei, művészeti, tudományos stb. élet összes eseményeit számbaveszi és ismerteti. A rendkívül tartalmas folyóirat a transilvániai népek kulturális együttműködésének gondolatát kívánja a maga részéről is erőteljesen elősegíteni.

(b. v.)

Az ördög

Bábszínház

IRTA: C. GREEN

25.

— Ez az ember nem lehet a régen keresztelt R. Z. 18. — mondta Hughes, a kis pápaszemes ember élettelen teste fölé hajolva. — Ebben biztos vagyok, de ismerte azért kellett meghalnia. A Főnök érdeklődve szemlélte a Centrale berendezését.

— Csodálatos — mormogta. — Azt hiszem, Hughes, ennél ragyogóbb fogást még nem csinált életében.

A detektív színyén mosolygott.

— Szerencsém volt, sir. Ha ma éjjel nem akart volna valaki véletlenül egy levelet feladni, talán sohasem jutott volna eszembe. Így azonban a haldokló orosz félbenmaradt szavait sikerült kiégszitenem, ennyi az egész érdemem. A diadal különben sem teljes. Az R. Z. 81 a legnagyobb bűnös, a titkoztos görög kisiklott a kezeink közül.

A Főnök mosolygott.

— Az eredmény így is felülmuta várakozásomat.

Hughes figyelmét egy hatalmas trezor kötötte le. Elővette nagyítóüvegét, és gondosan megvizsgálta a páncélszekrény zárját.

— Ugy gondolom, érdemes lenne bele tekinteni. — Két detektív azonnal munkához látott, de csak félórai nehéz munka után sikerült a páncélszekrényt kinyitni. A várt iratok helyett csak füstölő, összegezett papirokat találtak.

— Igazán elmés — mondta Hughes — egy automatikus szerkezet elégette a trezor tartalmát.

Lowell bosszankodva szemlélte a páncélszekrény belsejét.

— Hamu és megszenesedett papír — mormogta, azután hirtelen az íróasztalhoz lépett és átkutatta, de nem talált semmit.

— Ért valaki a rádióhoz? — kérdezte Hughes hirtelen. — Az itteni készülékek ultrarövid hullámhosszal dolgoznak. Két detektív a készülékhez lépett.

A Főnök érdeklődve nézte a detektívek munkáját.

— Érdekes — mondta, — az adókészülék hordozható.

Hughes bólintott.

— Természetesen. A leadás nemcsak a Centráléból történt különben a rendőrség nyomára akadhatott volna a készüléknek.

A készüléket bekapcsolták, de a hangszóróból csak monoton zúgás és sercegés hallatszott.

— Azt hiszem, ezzel nem fogunk eredményt elérni — szölt az egyik detektív.

Ebben a pillanatban megszólalt a hangszóró. Tisztán, érthetően, mintha a hang közvetlen közélről jönne...

— Halló itt az Aurora. Miért maradt el a Centrálé leadása? — a hang hirtelen elhallgatott. A hangszóróból ismét csak zizegés hallatszott.

— R. Z. 18-nak sikerült figyelmeztetnie a leadóállomást — mondta Hughes.

— Bizonyára máshol is van rádiókészüléke.

— Vajon hol lehet most az Aurora? — kérdezte a Főnök.

Hughes vállat vont.

— Aurora — ismételte a Főnök gépiesen. A görög yachtja Felkutatom, ha az életem árán is. Ha R. Z. 18, a kezeink között lenne, talán mindent tudnánk. Igaza volt Hughes. Átkozott balszerencse, hogy az a gazember megmenekült.

— R. Z. 18. legkésőbb a hét végére kezeink között lesz — mondta Hughes szilárd hangon.

— Eszerint tudja, hogy ki az? — kérdezte a Főnök meglepetten.

— Erre még nem merek határozott igennel válaszolni. De állom szavamra. Legkésőbb szombat éjjel 12 óráig R. Z. 18-ra rátehetjük a kezünket.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Tilea, a román labdarúgószövetség elnöke:

Minden érintkezést megszakítunk a magyar labdarúgókkal, ha nem kapnánk elégtételt Bindea inzultálása miatt

(BUCURESTI.) Tilea Viorel dr., a román labdarúgószövetség elnöke a budapesti Ferencváros-Ripensia mérkőzés után történt sajnálatos incidenssel kapcsolatosan a következő nyilatkozatot adta:

— Még most sem tudom elhinni, hogy az incidens megtörténhetett. Mindenesetre megvárom a Magyar Labdarúgó Szövetség részéről foganatosítandó büntetőrendelkezéseket, amelyek, ha nem történnek meg a legközelebbi időn belül és készülnek re nem lesz teljes mértékben kielégítő, kénytelen leszek megszakítani mindenféle

érintkezést a Magyar Labdarúgó Szövetséggel és a magyar futbalcsapatokkal. És sajnálatomra éppen én leszek kénytelen ezt az elhatározást megvalósítani, aki a magam részéről mindent elkövettem, hogy visszaállítsuk a magyar és a román sportkapcsolatokat a labdarúgószövetségek között.

Itt említjük meg, hogy a Bindea-ügy a Ferencváros fegyelmi bizottsága előtt fekszik, amely előreláthatólag rövidesen pontot tesz az immár tengeri kigyóvá dagadt ügyre.

Lemondta összes nemzetközi mérkőzéseit Japán a kínai állorú miatt és amelyek összefüggésben állottak az olimpiai előkészületekkel.

Krist Osehszlovák bíró vezeti a Ferencváros-Juventus vasárnapi KK-mérkőzést. A Genova-Slavia meccset valószínűleg a jugoszláv Popovics vezeti. A revánsmérkőzést Vogel, illetve Hertzka vezetésében játsszák le.

Joe Louis Schmeling legyőzése után szeptember 22-én Braddock ellen mérkőzik meg a newyorki Jankee-stadionban.

Francia versenyző győzött a Tour de France 12-ik szakaszán. Párisból jelentik: A Franciaország körüli nagy kerékpárverseny 12-ik szakaszán, a Marseille-Cannes közötti távon a francia Frechaut győzött 6 óra 35 p 26 mp-cel, 2. Marie francia, 3. Leducq francia, 4. Vicini olasz. Az összesített versenyben a belga Vervaecke vezet 75 óra 43 p 28 mp-es idővel.

Sziszitika

() A KKASE turista szakosztálya fürdőkirándulást rendez vasárnap az uioarai sós fürdőre és a bányába. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Érkezni este 8-10 óráig az unitárius kollégium tornatermében és Schusztar Emil cégnél.

Rádió

PÉNTEK, július 22.

Bucuresti. 6.30: Torna, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13.15: Időjelzés, sport eredmények, hírek. 14.15: Hírek. 15.20: Előadás. 19: Előadás. 20: Felolvasás.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hegedű zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Szalonötös. 17.15: Diáklélőra. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Szalonzene. 19.30: Felolvasás. 20: Cigányzene. Tárógató zene. 20.30: Sportközlemények. 21.15: Hírek. 21.35: Versek. 22.20: Vonósnyegyes. 23.20: Németnyelvű előadás. 23.40: Hangverseny. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Előadás. 20.30: Operettzseledek. 21.45: Jazz zene. 22.40: Hírek.

Bécs. 15.10: Vegyes lemezek. 16.30: Műdalok. 17: Szórakoztató zene. 19: Ének és zene. 23: Hangverseny.

Berlin. 20: Operalemezek. 21.10: Zenekar. 24: Hangverseny.

Varsó. 8.15: Katonazene. 18: Tánclemez. 19.10: Zongoraverseny. 20.30: Zensé, dalos tarka est. 23: Lemezek.

Fontos minden háziasszonynak!

1. A háziasszony könyve

mely közöl recepteket, befőzéseket, gyümölcskurát, házi tanácsadó, napi munkabeosztásai, stb. hasznos tudnivalókat

2. Családi kincstár

amely a család minden ágában felvilágosítással szolgál.

3. Mit egyek, mit ne egyek

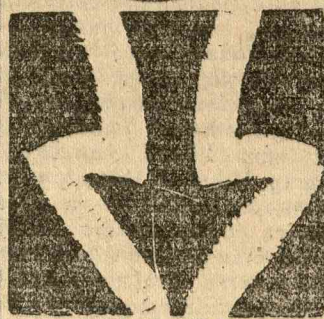
amely közli az összes betegségek diétás étrendét.

3 könyv 300 oldal 30 lei

Vidékire 10 lej portó, a pénz előzetes beküldése mellett szállítjuk.

„CULTURA” hírlapiroda Cluj, Memorandumul 4.

Festésben és tisztításban

CZINK

VEZET!

— Dolfuss özvegye Amerikában akar letelepedni. Berni híradás szerint Dolfuss özvegye kérést intézett a német hatóságokhoz, amelyben kéri bécsi butorainak kiengedését a volt Ausztria területéről. Az özvegy ugyanis minden vagyon nélkül áll és butorainak eladásából akarja a hajójegy és az Egyesült Államokban megkezdendő új megélhetés teremtésére szükséges összegeket fedezni.

— Tovább folyik a vizsgálat az Amerikában leleplezett nemzeti szocialista kémkedés ügyében. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban leleplezett nemzeti szocialista kémkedéssel kapcsolatos a hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot, tegnap Arend kapitányt és a Bremen hajó két nemzeti szocialista alkalmazottját hallgatták ki. Az ügyben a bírósági tárgyalás előreláthatóan csak szeptemberben lesz.

— Egy menü: három és fél kiló étel, ötvenkét deci bor. Karcagról jelentik: Az elmúlt napokban érdekes versenyt rendezett három tiszaszentimrei gazda. A verseny célja annak eldöntése volt, ki tud közülük legtöbbet enni és inni. A győztes P. Kiss Imre gazda lett aki közel három és fél kiló ételt, húst, szalonnát, kolbászt és tojást fogyasztott el, a különleges menüre pedig 52 deci bort ivott meg. A verseny után a győztest orvosi elsősegélyben részesítették.

— 95 százalékos harmadosztályú utas. A német birodalmi vasutak most közzétették 1937. évi statisztikai adataiból ki derül, hogy Németországban a vasutak utasainak 95 százaléka harmadik osztályon utazik 1937-ben egyébként a birodalmi vasutak összes utasainak száma 1.8 milliárd volt, 200 millió utassal több mint az előző évben és 320 millió utassal több, mint 1935-ben. Érdekes hogy az összes utasok közül 94.77 százalékos használta a III. osztályt, míg a II. osztályon 5.22 százalékos utazott és az első osztályt alig 0.01 százalékos vette igénybe ami azt jelenti, hogy csak minden tízezeredik utas utazik Németországban a első osztályon.

— Szerencsétlen szám a 13. Newyorkból jelentik: — Bíró ur, ne ítélkezzen felettem ma, mert 13-ika van — könyörgött a napokban a newyorki Daniel Tocci a bíróságon és a 31 éves vádlott siránkozva mesélte el a következő történetet: — Tizenharmadikán helyeztek vád alá. Tizenharmadikán tárgyalták az ügyemet 13-án vallottam magamat bűnösnek. A feleségem 13-án hagyott el. Minden balszerencsém tizenharmadikán történt. — De az ítéletet kihirdető Coyne bíró nem ismeri pardont: — Magam is 13-án és pénteken születtem — szól a bíró. — de egyáltalán nem vagyok babonás. — Erre, mint harmadszori visszaeső bűnöst, 5-től 10 évig terjedő börtönre ítélte Tocci.

Reuter jelenti:

(ROMA.) Hitler kancellár olaszországi utjáról most adták ki az összegyűjtött kép anyagot egy izléses könyv keretében. A könyvből első napon 250.000 példány kelt el.

(PÁRIS.) A grenoblei sztrájkot, amelynek ma már 32.000 résztvevője van, még mindig nem lehetett megszüntetni.

(BERLIN.) A belga nemzeti ünnep alkalmából Hitler kancellár táviratilag üdvözölte III. Lipót királyt.

(KOBE.) A kobei taifun katasztrófa hatalmas áldozatainak száma 1012 ember volt. 280 ezer ember vált hajléktalanná és 3200 ház dőlt össze.

(HALLSTADT.) Hallstadt környékén egy negyedik századbéli (Krisztus után) temetkezési helyet fedeztek fel. Az ásatások megkezdődtek és már az első napokban szenzációs eredményekkel jártak. A feltárt sírokból ugyanis eddig ismeretlen kultúrájú nép emlékei kerültek elő, amely a régészek szerint az eddig ismertek alapján megírt történelmet alaposan megfogja változtatni.

(BERLIN.) A német kormány rendelete szerint azok a családok, amelyeknek négy 21 éves aluli gyermekük van, vasúti díj-kedvezményben részesülnek.

(BELGRÁD.) Pál régensherceg kihallgatáson fogadta brói nyaralójában March professzort és véglegesen megbízta a belgrádi stadion felépítésével. Az építkezések még e hónapban megindulnak.

(BERLIN.) Hans Bertram pilóta, aki a menetrendszerűen közlekedő repülőjáratok segélyével akarja körül repülni a földet, megérkezett Karachiba. Indulása a Luft-hanse gépeivel történt Bagdadig. Innen Bangkokig a francia Air France szállítja el. Bangkoktól Honkongig a brit Imperial Airways s onnan Newyorkig az amerikai United Air Line, Newyorktól Lisszabonig a Panamerican Airway és Lisszabontól Berlinig ismét a Lufthansa veszi fel a vállalkozó szellemű pilótát, akinek visszakerékeztet augusztus 3-ára várják.

(MONTE-CARLO.) Egész Montecarlo közönségét izgalomban tartja az az esemény, hogy a piros száztizennégyezer jött ki egymásután a kaszinó roulette játékon. Ezen a hallatlanul hosszú szérián, amint jelentik, tekintélyes vagyonok cseréltek gazdát.

(JERUZSÁLEM.) A haifai zöldségpiacon eddig ismeretlen merénylet két pokolgépet helyeztek el, amelyek felrobbantak és 4 embert megöltek. A hatóságok bevezették a vizsgálatot.

(SIDNEY.) Az ausztráliai kormány elhatározta, hogy a jövő évben csak az anyaországból engedélyez bevándorlást.

(MONASTIR.) Az egyik Monastir közlekedési községben egy szabadságot katonán öröklés tört ki. A katoná, mielőtt tettében megakadályozhatták volna, őt embert ölt meg környezetéből.

(VARSÓ.) A lengyel lapok igen eles hangon támadják a litván kormányt azért, hogy a lengyel kisebbségi politikai foglyok közül mintegy 500-at még mindig nem bocsátott szabadon, holott a megállapodás értelmében erre kötelezve volt.

(PÁRIS.) A szénbányavidék 15.000 munkása tegnap sztrájkba lépett. A munkabeszüntetés a kormányra nézve igen kellemetlen, mert késlelteti a felszerelés iramát.

(VARSÓ.) A lengyel lapok közlése szerint a volgai kerület politikai biztosa, amikor Moszkvába rendelték, öngyilkosságot követett el. Feleségét és gyermekeit a GPU rendelkezésre tartóztatták.

(MOSZKVA.) Lemondott állásáról a közegészségügyi népbiztos, mert bevallása szerint elődei olyan állapotokat teremtetek, amelyeket megjavítani képtelen.

(VARSÓ.) A lengyel hatóságok nagyarányú gabona csempészetre jöttek rá a lengyel-orosz határon. A kiküldött határellenőrző csapatok egy csempészt agyon is lőttek, társait pedig elfogták. Kiderült, hogy jól megszervezett bandáról van szó, mely hónapok óta csempészi át a lengyel rozsot és búzát az orosz határszéli parasztnak, akiknek készletük már egyáltalában nincs.

(LONDON.) Ausztrália és London között az öt hónapja folyó kereskedelmi tárgyalások felbeszakadtak mindaddig, amíg a brit-USA szerződést meg nem kötik.

(TOKIO.) Ott tábornok, az ujonnan ki-nevezett tokiói német nagykövet Yokohamába érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták.

(CASTELL GANDOLFO.) XL. Pius pápa őszentsége kihallgatáson fogadta a magyar cserkészeket és a hozzájuk intézett szavakban köszönetét fejezte ki az eucharisztikus kongresszus alkalmával tanúsított viselkedésük miatt.

(JERUZSÁLEM.) A Palesztinába kiküldött királyi bizottság e hó végére befejezi tanulmányutját és a jövő hónap elején Londonba utazik vissza jelentéstétel végett.

A sorköteles ifjak július 30.-ig

kötelesek beadni tanulmányi szabadságuk meghosszabbítása iránti kérésüket az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnokságokhoz

(CLUJ.) A nemzetnevelésügyi miniszterium rendelete alapján a cluj-i hadkiegészítő parancsnokság 5285 szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben tájékoztatta az érdekelteket arról, hogy a katonaköteles ifjak hogyan kérhetnek és kaphatnak tanulmányi szabadságot. A vonatkozó rendelet értelmében az 1938 évi korosztályhoz tartozó katonaköteleseknek, valamint a régebbi korosztályhoz tartozóknak is — beleértve az önkénteseket is, — akik 1937—38 évre tanulmányi szabadságot kérnek, személyesen, vagy posta útján kell benyújtaniuk ajánlott levélben kérésüket az illetékes kerületi hadkiegészítő parancsnokságokhoz. A folyó évi július 30-ig benyújtandó kérésekhez mellékelni kell az egyetem, vagy az iskola 1937—38 évről szóló beírás, látogatási és vizsgaeredményéről szóló bizonyítványát. (Certificat de activitate.) továbbá az A és B minájú bejelentést, valamint az 1937—38 évre szóló katonaadó kifizetését igazoló nyugtát. Abban az esetben, ha a már élvezett tanulmányi szabadságot a katonaköteles meghosszabbítani kívánja, ugy köteles az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokhoz a meghosszabbítás iránti külön kérést benyújtani, amelyben azt kéri az illető katonaköteles, hogy az 1938—1939 évre is adják meg részére a tanulmányi szabadságot. Ezek a kérések a folyó évi augusztus 15-ig beérőlag nyújtandók be. Azokat a katonaköteles ifjakat, akik ennek a kötelezettségüknek nem tesznek eleget, megfosztják a tanulmányi szabadság élvezésétől a jövőre nézve és a folyó évi november elsejével tényleges katonai

szolgálatra vonultatják be őket. Az 1938 évi korosztályhoz tartozó ifjak (tehát azok, akik 1917-ben születtek) — valamint az önkéntesek is, — akik azt kívánják, hogy tanulmányaik folytatása céljából a tényleges katonai szolgálat megkezdését elhalasszák, a folyó évi augusztus 15-éig személyesen, posta útján ajánlott levélben, felbélyegzett kérés kötelesek benyújtani az illetékes kerületi hadkiegészítő parancsnokságokhoz, amely kérésben fel kell tüntessék nevüket és keresztnévüket, állandó lakhelyüket (azt a címet, amelyre az értesítés megküldését kívánják) születésük helyét és időpontját, sorozási évfolyamukat (contingentul), azt az iskolát, amelynek elvégzése érdekében a katonai szolgálat megkezdésének elhalasztását kéri és annak a városnak, helységnek a megjelölését, amelyben az az iskola működik, amelynek az illető sorköteles ifjú beiratkozott hallgatója. Azokat a sorköteles ifjakat, akik ennek a kötelezettségüknek nem tesznek eleget, megfosztják tanulmányi szabadságuktól és a folyó évi november elsején tényleges katonai szolgálatra vonultatják be. A vonatkozó kéréseket és azok mellékletét alkotó okmányokat kizárólag az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokhoz kell küldeni, amelyektől kérni kell a vonatkozó kérés iktató számát, abban az esetben pedig ha a kérést posta útján küldi be a sorköteles ifjú, köteles megőrizni a vonatkozó postai bevételt. A vonatkozó hirdetményt a cluj-i hadkiegészítő parancsnokság I. irodájának főnöke, T. Cototiu százados írta alá.

Megnyílt • Cseke • fiókcukrászdája

CLUJ, Str. Iuliu Maniu 1. szám alatt.

Elegánsan berendezett helyisége, uri társaságok találkozó helye!

Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak, sütemény- és fagyalt-különlegességek.

Enyhült a számarköhöges-járvány városunkban

(CLUJ.) A városi főorvosi hivatal most kiadott közleménye szerint városunkban a számarköhöges megbetegedések száma visszaesést mutat. Remény van arra, hogy rövidesen teljesen megszűnik a veszedelmes járvány. A város egészségügyi helyzete általában is kielégítőnek mondható, amennyiben skarlatos diftériás megbetegedések lényegesen csökkentek. A járványkórházban kezelt járványos betegek száma elenyészően csekély.

— Évek óta nem állt ilyen kitünően a város egészségügyi téren — mondotta nekünk dr. Vlad főorvos, — mint most. Az elmúlt héten számarköhöges esetek léptek fel a város területén és ebből következően, számoltunk a járvány további terjedésével. Szerencsére

ez nem következett be. A gyermekek réme, a számarköhögesjárvány szűnőben van. Mindazontáltal kérem a szülőket, hogy gyermekeiket szigorúan különítsék el a köhögős társaiktól, hogy a ragály terjedését ezzel is megátolják.

— Most, a gyümölcs-szezon kezdetén figyelmeztetnem kell a város lakosságát a tulzott mértékű gyümölcsfogyasztás káros hatásaira. A vérhas megbetegedés megelőzésére ajánlatos a gyümölcsöt megmosni de különösen nagy figyelemmel kell a gyermekek gyümölcsfogyasztását kísérni. Az elmúlt évben viszonylag kevés áldozattal járt a mértéktelen és elővigyázatlan gyümölcsfogyasztás. Nagyobb elővigyázattal meg lehet előzni a kellemetlen és veszélyes betegséget.

Nagyszabású és színvonalas ünnepségeket rendeznek a Morlacai Tűzkárosultak Hete keretében

(CLUJ.) A városi sétatérén, a strandfürdő területén és a városi sporttelepen nagyszabású előkészületek folynak a július 30. és augusztus 7. között megtartandó Morlacai Tűzkárosultak Hete ünnepségeivel kapcsolatosan. A rendezőség Bucurestiből Clujra hozta a világhírű Medrano cirkuszt, amely egyik főlátványossága volt a Bucurestii Hónapnak.

Több ezer fényű 42 reflektor világítja meg a nagyszabású ünnepségek színhelyét. A strandfürdőn Valenciái éjet rendeznek, megválasztják a strand szépségkirálynéját, boxmérkőzést, görög-római birkózást, atlétikai versenyeket, kerékpárversenyeket, csó-

nak és uszóverseny, valamint labdarúgó-mérkőzés egészíti ki a nagyszabású programot. Az a dicéretreméltó mozgalom, melyet Manole Enescu ezredes, Clujmegye prefektusa kezdeményezett a morlacai tűzkárosultak javára és amelyet Cristea Vasilescu tábornok, a VI. hadtest parancsnoka támogat védnökségével, élénk visszhangra talált a város és a megye lakóinak lelkében. A nagyszabású ünnepségekkel kapcsolatosan úgy a városi sétatér, mint a sétatéri tavat színes reflektorokkal világítják meg. Két katonazenekar fogja állandóan szórakoztatni a közönséget. Nagyszabású tűzijátékot rendeznek és a rendező-

ség olyan látványosságról is gondoskodott, amelyek méltán fognak általános feltűnést keltetni. Román és magyar énekszámok, nagyszabású szerpentin és konfetti csata, amerikai posta, a sétatéri tavon pedig nápolyi szerenádo fogja szórakoztatni a közönséget. A sétatéri kioszkban színvonalas artistaműsor és kabaré, a cluj-i Román Nemzeti Színház és Davila Színház művészei és művésznői, valamint Bucurestiből és Budapestről vendégszereplésre meghívott elsőrendű énekesnők fogják mulattatni a közönséget, a nagyszabású tombolán pedig minden szám értékes tárgyakat nyer. Az amerikai árverésen 5 lej ellenében 150 kg. súlyú hizott sertést, pezsögöt, értékes képeket, evőeszközöket és háztartási felszereléseket lehet nyerni.

Külön látványossága lesz az ünnepségnek a Bucurestiből Clujra hozott tüvegember és a Medrano cirkusz. A strandfürdőn este 9 órától kezdve állandóan jazz-zenekar fog játszani, táncos velencei éj keretében és ekkor történik meg a strand szépségkirálynőjének megválasztása is. Külön díjazák a legszebb fürdőruha tulajdonosát és tulajdonosnőjét. Külön uszóversenyt rendeznek a hölgyek és a leányok részére és számos más ötletes meglepetés fogja meg gazdagítani a színvonalas műsort. A nagyszabású sportünnepségek megrendezését Morariu Albin, a kiváló sportbajnok vállalta és a futballmérkőzések, boxversenyek, vívóversenyek, görög-római birkózóverseny, kerékpárverseny mind az ő szakavatott rendezésével fognak lefolyni. Gyermekek szépségverseny egészíti ki a színvonalas műsort.

A rendező bizottság felhívja az érdekelteket, hogy gyermekeik részére a részvételi jegyet a Newyork szálloda 59 számú szobájában a rendezőbizottságtól vegyék át. A Morlacai Tűzkárosultak Hete kétség-telenül gazdag erkölcsi és anyagi sikerrel fog lezajlani.

Sztrájkba léptek a Filderman-féle börgyár munkásai

(BACAU.) A Fildermann-féle börgyárban súlyos természetű nézeteltérés támadt a munkások és a vállalat igazgatósága között. A gyár vezetősége többlet munkát igényelt a munkásoktól és megakartá hosszabbítani a munkaidőt, a munkások elvileg vállalták is a túlórázást, amelyet azonban 20 százalékos többlet munkabért kértek. A gyár vezetősége ezt megtagadta és azazal fejegetőzött, hogy 10 százalékkal leszállítja a jelenlegi alapbéreket is. A munkások a gyár vezetőségének erre a me-rev válaszára beszüntették a munkát és sztrájkba léptek. A munkaügyi miniszterium a vezérfelügyelőt bizta meg, hogy azonnal utazzék a helyszínre és kezdje meg a munkásokkal a békéltető tárgyalásokat.

— Megegyezték az ipari és mezőgazdasági szeszgyárak. A szeszgyárak között a Szeszszindikátus irányításával már régóta tárgyalások folynak olyan egyezség létrehozatalára, amelyekhez a gyárak legalább 90 százaléka kell hozzájárulnia, hogy a pénzügyminiszterium ne kényszerüljön a termelési kvótákat revízió alá venni. A Szeszszindikátus az elmúlt héten ebben az ügyben igazgatósági ülést tartott amelyen megállapították, hogy az egyezményhez a gyárak 95 százaléka hozzájárul. A Szindikátus ennek következtében elhatározta, hogy az egyezményt július 14-én a miniszterium elé terjeszti jóváhagyás végett. Az egyezményben nemcsak a különböző szeszgyáraknak egymással szemben támasztott igényei nyertek rendezést, hanem elintézték a nyert az ipari és a mezőgazdasági szeszgyárak közötti félreértések ügye is. A létrejött megállapodás szerint az országban levő 45 ipari szeszgyár 67 százaléka, a 88 mezőgazdasági szeszgyár pedig együttesen 33 százalékos kvótában részesül. A mezőgazdasági szeszgyárak csoportja 35 százalékos arányban vesz részt. A Szeszszindikátus alapszabályzatát abban az értelemben módosítják hogy a mezőgazdasági szeszgyárak egyéni kvótájuknak megfelelően vesznek részt a szesz-szállításokban, évi globális részesedésük pedig szállításokban legalább 280 vagon abszolút szesz.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Julius 22, Péntek. Róm. kat.: Mária Magd. Prot.: Maria Magd. Ort.: Sf. Maria Magd. Izr.: 23 Tamuz.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

SOKATMONDÓAN.

— Beszélhetek az igazgató urral? —
érdeklődik a bankdirektor után egy látogató.

— Sajnálom, elutazott — válaszol a titkár.

— Nyilván fürdőre, szórakozás céljából?

— Igen, fürdőre... nem éppen szórakozni... a feleségével ment.

**Kimerült idegzetűk, lábadozók
üdülésére valódi Diana sóbor-szesz!**

DRÁMAIRÓK...

Két színműrő beszélget: Legközelebb színpadra kerül a darabom, amelynek mindössze csak két szereplője van.

— Hohó, ennek az ellenkezőjét már láttuk.

— Hogy-hogy?
— Előadtak már olyan darabot, amelynek mindössze csak két nézője volt.

A KIS HENCEGŐ.

Jancsika fünek-fának ujszólja, hogy milyen nagyszerűen vizsgázott.

— Nos, akkor mondd meg nekem, melyik Amerika legnagyobb folyója?
— érdeklődik a nagybácsi.

— Ez legyen most az én legnagyobb gondom — válaszolja félvállról Jancsika.

—o—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 16-án, szombaton reggeltől 23-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn Unirii-ter; Demeter Cornel, Motilor-ut; Somlea Mihai, Regele Ferdinand-ut; Dr. Cseresznyés Gyula, Gen. Marechal Foch-ut.

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Kissé derülő időjárás és lassabb felmelegedés, helyi jellegű esők.

— JÓ ES OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT. Közék börtönben kaphat Cluj. Piata Mihai Viteazul 15.

— ELKÉSZÜLT I. FERDINAND KIRÁLY SZOBRÁNAK TERVE. Belgrádi jelentés szerint Mestrovics, a híres jugoszláv szobrászművész közölte a bucarestii kultuszminisztériummal, hogy elkészült I. Ferdinand király szobrának terve, amelyet most bizottság fog megtekinteni, mielőtt az öntésnek neki kezdenének.

— Nincs benzin — jó a faszén is. Tokiában közlekedő ötszáz autóbust a városi tanács az év végéig átépítési és faszéntüzelésre rendezi be. Siker esetén a példát a többi japán nagyváros is követni fogja, hogy csökkentsék Japán benzinfogyasztását.

— Ötvenezer ingyen gázlárcot osztanak ki Prágában. A cseh főváros lakossága közt 50 ezer darab ingyen gázlárcot osztanak szét. A gázlárcot kiosztás előtt mindenkinek külön erre a célra felállított gázfejlesztő kamrában kell kipróbálnia. A kipróbált gázlárcokat a város különböző pontjain levő raktárakban őrzik, hogy a gázlárcokkal való esetleges lánczerkedésnek elejét vegyék. Szükség esetén mindenki a birtokában levő számozott jegy alapján kapja meg a raktárakból a kijelölt gázlárcot.

Macedóniában feleséget vásárolt magának három kalandvágyó angol fiatalember

NEWYORK.) Fantasztikus kalandról számol be nagy tudósításokban a New York Herald. A tudósítás szerint három kalandvágyó és romantikus fiatalember — mindhármán az előkelő társaság tagjai — leutazott Macedóniába és feleséget vásároltak maguknak. Mindhárom menyasszony az ostrugai menyasszonyvásáron volt „kiállítva”, itt látták meg őket az angol fiatalember és itt a trugai zöld mezőn kötötték meg a házasságot, aztán mindhármán feleségükkel együtt visszatartak Angliába.

Ez volt az első eset, hogy angol férfiak megjelentek a Jugoszláviában híressé vált menyasszonyvásárokon. Ezen a vásárokon, amelyeken — a cikk szerint a menyasszonyokat épüget árúsitják, mint az egyéb vásári árukat, eddig csak a macedon parasztok vettek részt, de ezek aztán valamennyien itt választottak feleséget maguknak.

Azt írja a newyorki lap, hogy nagyon praktikus szokás — legalább is az ottani parasztság véleménye szerint — a menyasszonyvásár. Így nagyon sok lány akik különben talán soha nem mehetnének

férjhez, megtalálja a párját. Ha megteszik valamelyik fiatalembernek, néhány órával később már utazik új otthona felé vásári férjével.

Amikor a három angol fiatalember megjelent Ostrugában, az odaválósiaik azt hitték, hogy csak érdeklődésből jöttek és nem vették komolyan az angolok kijelentését, hogy házasodni akarnak.

Általában elsőrangú menyasszonyt már négy-ötezer dinárért kapni. A menyasszonyokkal is úgy van azonban a dolog, úgy látszik mint az egyéb áruk: ha külföldi akarja megvenni, akkor drágább. Az angol fiatalemberektől 15 ezer dinárt kértek egy menyasszonyért. Igaz, hogy a legszebb lányokat választották ki a vásáron. Menyasszonyt csak készpénzért lehet kapni, az angolok természetesen azonnal kifizették fejénként a 15.000 dinárt, aztán az esküvői szertartás lebonyolítása után vonatra ültették a három frissen vásárolt asszonyt és Angliába utaztak velük.

Legalább is a Newyork Herald tudósítása szerint.

—o—

OLCSÓ ÁRUSÍTÁS MEGKEZDŐDÖTT CONFECTIO S.A.-nál • CLUJ STRADA MEMORANDULUI 2. SZÁM ÜZLETÁTALAKÍTÁS MIATT MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

Női mosóruhák Lei 260—350.
Női selyemruhák Lei 650—750.
Női tavaszi kabátok . . . Lei 950—1000.
Női szőrmés télikabátok Lei 1200—1500.

— Tragédia-sorozat a lengyel miniszterelnök családjában. Varsóból jelentik: Rövid, de súlyos betegség után hirtelen meghalt Sklatkovszki tábornok miniszterelnök egyetlen fia, 28 éves korában. A váratlan gázshír olyan megrendítő hatással volt a családra hogy a miniszterelnök sógornője, aki szívbeteg, a gázshír hallatára szívzselhűdést kapott és meghalt.

I Diana lemosás felírissított testét!

— Robbanás a bányában: husz áldozat. Newyorkból jelentik: Baltimore közelében egy dinamitós robbantás során a rosszul sikerült robbantás következtében öt munkás életét veszítette, tizenöt pedig életveszélyesen megsebesült. Újabb jelentések szerint a baltimorei robbanásnál tizenegy ember vesztette életét, közülük hetet élve temetett maga alá a bányarobbanás és megfulladtak. A sebesültek közül hét állapota reménytelen.

— KÉSŐBBI IDŐPONTA HALASZTOTTÁK VORBUCHNER PÜSPÖK ESKÜTÉTELET. Dr. Vorbuchner Adolf az új alba-lulai róm. kat. püspök ünnepélyes eskütételét, amely mára volt kitűzve, az udvari gyász miatt későbbi időpontra halasztották.

— A Legfőbb Gazdasági Tanács új vezértitkára. Nicolae Lupu Costachet, a telepítési hivatal elnökét megbízták a Legfőbb Gazdasági Tanács vezértitkári teendőinek ellátásával.

— Tiltott műtét miatt letartóztatott egy sibiui szülésznő. A sibiui rendőrség letartóztatta Dézsi Johanna szülésznőt, akit azzal vádolnak, hogy tiltott műtétet hajtott végre C. M. helybeli asszonyon, aki — a megjelölt boncolás szerint — ennek következtében elhalálozott. A letartóztatott bábáasszonyt, aki a rendőrségen beismerte tettét, átadták az ügyészségnek.

— FELFÜGGESZTETTEK A TANÍTÁSTÓL TÖBB EGYETEMI TANÁRT. A hivatalos lapban törvényrendelet jelent meg, amelynek értelmében Nae Ionescu, Gazdaru, Cristescu Grigore lelkes, Dragos Protopopescu, Radu Meitani és Luca Teodoru egyetemi tanárokat felfüggesztették a tanítástól.

— BUCURESTIBEN IS ERŐSEN ÉREZTÉK A FÖLDRENGÉST. Bucarestből jelentik: A Görögország területén pusztított földrengést a bucarestii földrengés jelző állomás is észlelte és megállapítása szerint a földrengés mintegy ezer kilométer távolságban dúlhatott. Athéni híradás szerint az éjszakai földrengés különösen Attika és Euvea tartományokban okozott igen nagy károkat. Eddig a romok alól 17 halottat és mintegy nyolcvan sebesültet húztak ki. Nyolcezer ember fedél nélkül maradt a rengeteg ház összedőlése folytán. Az anyagi kár igen nagy. A mentési és segélyakció teljes erővel folyik. Mint újabb jelentések közlik, Attikában a halottak száma husz, a sebesültekké száznál több. Hat helységben igen sok ház összedőlt. Athénben a földlökéseket igen erősen érezték, de azok szerencsére súlyosabb károkat nem okoztak és emberáldozatot sem követeltek.

Leveszi lábáról önt is a nagy hőség. Dörzsölje be homlokát, arcát valódi Diana nával, hogy testé, lelke felírissuljon!

— A legérzékenyebb mérleg. Olyan mérleget is feltaláltak már, melyen három ceruzavonás sulya lemérhető. A világnak ez a legérzékenyebb mérlege egy newyorki gyógyszerárás tulajdona. Ötven kilótól lefelé minden megmérhető rajta. Próbaképpen lemérték egy iv papírost, aztán három ceruzavonalaát húztak rajta és megint lemérték a papírt. A csodamérleg reagált: a három ceruzavonás sulya a gramm egymilliomod része volt.

— Bizmottal gyógyítják a tüdőbajt. Budapesti jelentés szerint az új Szent János kórházban sok előzetes kísérlet után most jelentős sikereket értek el a tüdővész gyógyításánál a bizmut segítségével.

— A KORMÁNY TAGJAI A PATRIÁRKA-MINISZTERELNÖKÖT ÜNNEPELTÉK. Tegnap a kormány tagjai megjelentek a patriárka palotájában, ahol meleg és bensőséges ünneplésben részesítették Miron Cristea patriárka-miniszterelnököt hetvenedik születése napja alkalmából. Az ősz főpap és államférfi meghatottan köszöntötte az ünneplést.

— Nagy tüntetés Indiában. Kalkuttából jelentik: Amridzarban a rendőrség nagynehezen tudott szétoszlatni egy hindukból álló tüntető menetet amely az adók ellen rendezett nagyszabású tüntetést. A rendteremtés során 290 ember és több rendőrközeg megsebesült.

— ÖNGYILKOS LETT A VESZTEGETÉSSEL MEGVÁDOLT AMERIKAI SZENÁTOR. Newyorkból jelentik: Julius Berg szenátor, aki ellen eljárás indult megvesztegetés vádjával, öngyilkos lett. Berget azzal vádolták, hogy jogtalanul eszközölt ki szeszadási engedélyeket. Az öngyilkos szenátor nagy szerepet játszott a newyorki közéletben és a volt zsidó frontarcok szövetségének élén állott. Az ügyből kifolyólag még szenzációs fejlemények várhatók, mert a Berg elleni eljárással még husz tekintélyes személy ellen folyik eljárás.

— Papana kapitány életjét adott magáról. Röviden jelentettük, hogy Papana kapitányt Amerikában repülőszerecsét lenség érte. A kapitány most newyorki híradás szerint életjét adott magáról és közli, hogy gépe bár a kényszerleszállásnál, illetve a lezuhanásnál súlyosan megrongálódott, mégis reméli, hogy rövidesen megteheti útját Newyorkból Bucurestibe.

— AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM RENDELETE. Az igazságügyminisztérium rendelkezésére a mai napra kitűzött bírósági tárgyalásokat hivatalból elnapolták, anélkül, hogy új bírósági eljárási díjakat kellene fizetni.

— Hamis tanúk segítségével kötött házasságot. Ausztrália egyes részén a házasságkötéshez elég két tanu, akik a vőlegény és a menyasszony adatait, személyazonosságát és életkorát igazolják. Miután az okmányokat nem kérik, elég gyakran előfordul, hogy a menyasszony vagy vőlegény még be sem töltötte a törvényben előírt korhatárt. Ha később ilyesmi kiderül, olyan kis pénz büntetésre ítélik a hamis adatokat igazoló tanut, hogy senki sem riad vissza ilyen szivességtől. Most hosszú tudósításokban számolnak be az ausztráliai lapok Arthur Glover nevű fiatalember esetéről, aki Sidney-ben két hamis tanu segítségével házasságot kötött egy tizenéves hajadonnal. Néhány heti boldog házasság után kiderült, hogy a vállalkozó szellemű ifjú annyira alul van a korhatáron, hogy mindössze csak 15. esztendőn. A kitűnő fiatalembert letartóztatták. Valószínű, hogy ő a világ legfiatalabb férje, sőt kétszeres világrekorder mert ő egyuttal a világ legfiatalabb özvegye is. Ugyanis, mialatt börtönben ült, ifjú feleségét halálos autószerencsét lenség érte s így a 15 éves Arthur gyerek néhány hét múlva mint bánatos özvegy fog a bíró elé lépni.

Seke - sport

(CLUJ.) A kerületi szövetség vezetősége f. hó 22-én, pénteken este fél 8 órakor ülést tart, amelyre kéri az összes tagok pontos megjelenését. Az ülés után a kerület propaganda csapata a Minerve csapatával játszik barátságos mérkőzést. Elnökség.

A Favorit társaság szeptembe 1-ig felfüggesztette sportműködését. Ezen időpontra semmiféle meghívást nem fogadhat el. Az Olimpia társaság szombaton, f. hó 23-án este a Hargita kertben (Str. Pasteur 21.) majális rendez, amelyre ezúton hívja meg a sportkedvelő közönséget.

A Székelység gyakorlóestélyeit a Miriszlai pályára tette át (Str. Londrei 1. szám) hetenként a csütörtöki napra az esti órákra. A társaság erre a címre kér megkereséseket.

A Herkules társaság Gombos József nevű tagját sportszerűtlen viselkedése miatt 6 hónapra felfüggesztette játékjogától. A Juventus vasárnap reggel 5 órakor Turdára utazik az Uranus elleni mérkőzésre. A jövő hét szerdáján Juventus—Palma mérkőzés lesz a Valkai pályán.

Szivenlőtte magát Unirii-téri irodájában Friedmann Ottó, az Agimex kereskedelmi vállalat igazgatója

Magyszabású üzleti terveinek meghiusulása adta a szerencsétlen sorsu férfi kezébe a gyilkos fegyvert

(CLUJ.) Megdöbbentő tragédia tartja most izgalomban a város közvéleményét Cluj városának egyik ismert közgazdasági személyisége, Friedmann Ottó, az Agimex utazási iroda igazgatója még bizonyos tisztázásra váró körülmények között ma reggel önként eldobta magát az életet. A megrázó öngyilkosságról, illetve annak előzményeiről a következő tudósításunkban számolunk be:

FELFEDEZIK AZ ÖNGYILKOSÁGOT

Ma reggel 9 óra tájban a vállalat Nathan nevű tisztviselője rendes napi munkájának elvégzésére megjelent az Unirii tér 3 szám alatti vállalati irodájában. A tisztviselő meglepetve fedezte fel hogy az iroda padozatán egy revolver hever. Majd a nyitott ajtón át betekintett a szomszéd szobába, amely egyben az igazgató irodája is és halálra rémülve vette észre, hogy Friedmann Ottó vértócsában fekszik íróasztala mellett a padlón. Azonnal értesítette az I. kerületi rendőrséget, ahonnan Ilea Josif helyettes kapitány jelent meg a tragédia színhelyén, dr. Vlad Petru tisztifőorvos kíséretében. A hatósági kiküldöttek megállapítás szerint az életunt igazgató az íróasztala előtt elhelyezett székre ülve szivenlőtte magát egy 6x35-ös forgópisztollyal és nyomban meghalt. Megállapítást nyert az is, hogy miután szívébe lőtt még volt annyi ereje, hogy a revolvért eldobja magától, a fegyver tehát így esett át a szomszéd szobába. A halott teste csak ezután zuhant le a székéről a padozatra.

MI OKOZTA FRIEDMANN OTTÓ TRAGÉDIÁJÁT?

Feleségének és a hatóságoknak hagyott levelében a tragikus körülmények között elpusztult igazgató megírja, hogy egy legutóbbi nagyobb stílusú üzleti vállalkozása, amelyhez nagy reményeket fűzött egyáltalán nem sikerült, úgy hogy máról-holnapra súlyos anyagi zavarokba került, amelyek teljes anyagi összeomlással fenyegették és ez a kényszerűség adta kezébe a gyilkos fegyvert.

A DRÁMAI-HANGU BUCSU

Az alig 38 éves Friedmann drámai hangon bucsuzik el a levélben feleségétől, két gyermekétől és a többi közeli rokonaitól. Végül pedig a hatóságoknak címzett levelében arra kéri az ügyészséget hogy felboncolását mellőzzék, miután önként dobta el magától az életet. A helyszíni vizsgálatot tartó rendőrtiszt egyébként telefonon azonnal értesítette Lani ügyeletes ügyészt, aki, — dr. Vlad tisztifőorvos véleményezésére és hozzátartozóinak kérésére, — engedélyezte, hogy a család az eltemetésről gondoskodhassék. Így tehát a Chevra Kadisa zsidó temetkezési egyesület szállította az öngyilkost a halottas házba, ahonnan holnap napon, miután az ügyészség hivatalos írásbeli rendelkezést adott ki erre nézve, fogják örök nyugalomra helyezni.

Egyébként érdekes, hogy a fegyver dörrenését a házbeliek közül senki sem hallotta.

A CSALÁD GYÁSZÁ

Az öngyilkosság helyén percek alatt óriási tömeg gyűlt össze úgy, hogy a kirendelt rendőrök, csak nagy nehézségek árán tudták a rendet fenntartani, mert közben a helyszínre érkezett családtagok drámai jelenetek között akartak behatolni az irodába, ahol Friedmann holttá fektet. Friedmann feleségét, hogy megkíméljék a lelki megrázkódtatástól hozzátartozói egyelőre nem értesítették férje tragédiájáról, de a

fiatalasszony külön uton megistudomást szerzett a megrázó csapásról és megjelent az öngyilkosság színhelyén és ott kétségbeesve jajveszékel, Friedmanné be akart hatolni a vállalat irodájába is, de ebben a szándékában a hatóság emberei megakadályozták. A szerencsétlen asszony a kiállott izgalmak hatása alatt, eszméletlenül esett a társaságában levő hozzátartozóinak karjaiba. A tragikus körülmények között özvegyen maradt fiatal uriaszenyit azután kocsin vitték

háza eszméletlen állapotban rokonai lakására.

Nincs kizárva, hogy az öngyilkossággal kapcsolatos hatósági vizsgálat még érdekes és szenzációs számba menő fejleményekkel fog szolgálni.

Friedmann Ottó tragikus halála városszerte a legmélyebb megdöbbenést váltotta ki és felesége és árva maradt gyermekei iránt a legteljesebb részvét nyilvánul meg.

Magyarország, illetve Maniu részvéte

(BUCURESTI.) Bárdossy László, Magyarország bucurestii követe, megjelent Petrescu Comnen román külügyminiszternél és Magyarország nevében és képviselőtében őszinte részvétét tolmácsolta Mária román anyakirályné halála alkalmából.

MANIU RÉSZVÉTTÁVIRATA
Maniu Gyula, volt miniszterelnök,

Luminállal megmérgezte magát egy cluji asszony

(CLUJ.) Pataki Vilma 56 éves cluji asszony tegnap délután a Dragalina-ucca 102. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. Husz luminál-tablettát oldott fel és vett be. Szerencsére a házbeliek még idejében felfedezték az öngyilkosságot. Azonnal értesítették a mentőket, akik-

nek részéről dr. Albu mentőorvos szállított ki a helyszínre és első segélynyújtás után Pataki Vilma súlyos, de nem életveszélyes állapotban szállította be a belgyógyászati klinikára. Az öngyilkosság okának és körülményeinek tisztázására megindult a hatósági vizsgálat.

Félelmetes mércéket kezdenek ölteni az orosz-japán hadikészülődések

A csehszlovák sajtó elfogadhatatlannak minősíti a szudéta-németek követeléseit — Általános támadásba kezdtek a spanyol nemzetiek

(PRÁGA.) Hodzsa miniszterelnök kihallgatáson fogadta a felvidéki magyar párt képviselőit, akik ismertették előtte a magyarság sérelmeit. Kijelentették azonban, hogy mindaddig, amíg a kisebbségi statumokat nem hozzák nyilvánosságra, ami a jövő hétre várható, nem kívánnak semmiféle nyilatkozatot tenni. A cseh sajtó egyébként rendkívüli éles hangon támadja a szudéta-németek követeléseit és Henlein legújabb 14 pontban foglalt emlékiratát. A szudéta-németek követeléseit elfogadhatatlannak minősítik. Több lap arról ír, hogy Henleinnek túlságosan is nagy az étvágya és a minimális követeléseként felállított pontozatok felőli tárgyalásról szó sem lehet. A szudéta-németek követeléseit Csehszlovákia önállósága elleni támadást jelentenek és nekik meg kell elégedniük azzal, amit a csehszlovák kormány a legmesszebbmenő engedékenységgel adhat.

VEGET ÉRT A HIVATALOS LÁTOGATÁS

(RÓMA.) Imrédy magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter látogatásának hivatalos része befejeződött a közzétett hivatalos nyilatkozattal, amely nem tartalmaz semmi újat és meglepetést, csupán az eddigi szoros baráti kapcsolatok újbóli szilárd leszövezését. A magyar politikusok azonban még néhány napig nem hivatalos jelleggel Olaszországban maradnak.

OROSZ ÉS JAPÁN HADIKÉSZÜLÖDÉSEK

(TOKIÓ.) A szovjet határon, hír szerint, nagy hadiélőkészületek történnek, csapatösszevonások, részleges mozgósítási műveletek és nyilvánvaló hadiké-

szülődések. A japán mikádó tegnap kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt és hadügyminisztert és a hírek szerint a tokiói kormány az oroszokhoz hasonló intézkedésekre készül. Tokióból közlik a hírt, hogy Korea északi vidékein a Posietti-öbölbe, ahol a legutóbbi szovjet-mandzsú határcsúcsok is történtek, több szovjet hadihajó érkezett és egész éjszaka fényzórókkal világították be a vidéket, hogy elhárítsák a japán repülőgépek esetleges támadását.

Általános támadás indult meg Spanyolországban

(BARCELONA.) A köztársaságiak hadijelentései szerint, a nemzetiek mindenütt nagy támadásba kezdtek. Franco csapatai a saguntai szakaszon előnyomulnak. A Thales szakaszon a köztársaságiak visszavették az Atalaia hegyiséget. A saguntai utszakaszt 57 nemzeti repülőgép bombázta. 50 repülőgép pedig az espadanai szakaszt. Madridra 500 gránát hullt. Valenciát repülőgépek bombázták és bombáik egy angol hajón is károkat okoztak és számos emberéletet követeltek áldozatul.

Ugyanakkor Rómából jelentik, hogy oda angol megbízottak érkeztek, akik a spanyolországi idegen önkéntesek visszavonási kérdését tanulmányozták.

— ELFOGTÁK A TEMETŐI TOLVAJT. A nagy köztemetőben őrszolgálatot teljesítő rendőr tegnap este őrizetbe vette Nisian Gheorghe munkanélküli 58 éves kőművest, aki egy nagy darab értékes vasat akart a temetőből elvinni. Bekísérték a kerületi rendőrségre, ahol megkezdtek a kihallgatását.

Elhalasztották az új köz igazgatási törvény ünneplés szentesítését

(BUCURESTI.) Az új közigazgatási törvény, amelyet Armand Calinescu belügyminiszter szövegezett meg hosszúságos tanulmányozás után és gondos részletezéssel, ünnepélyes szentesítésének tegnap kellett volna megtörténnie. Mária anyakirályné halálára és a temetési előkészületekre való tekintettel azonban az új közigazgatási törvény ünnepélyes szentesítését későbbi időpontra halasztották el.

— AZ UNITÁRIUS EGYHÁZ IS KÉPVISELTETI MAGÁT MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉ TEMETÉSÉN. Az unitárius egyház a többi kisebbségi egyházakkal együtt szintén képviselteti magát Mária anyakirályné vasárnapi nagy temetésén. Az unitárius püspökség képviselőjében dr. Kiss Elek püspök-helyettes, főjegyző és Gálffy Zsigmond, a cluji unit. kollégium igazgatója már a mai napon el is utaztak a fővárosba, hogy résztvegyenek a gyászszertartásokon.

— NYÁRI FÉRFIINGEK 35, 65, 75, 110 leig, gyerekingek 20 lejtől, női és férfi övek, divatgombok, nyakkendők, zsebkendők, beretsapkák, fűződreszek és mindenféle rövidárk a legolcsóbban „Somes” áruház, főposta baloldali ucca elején.

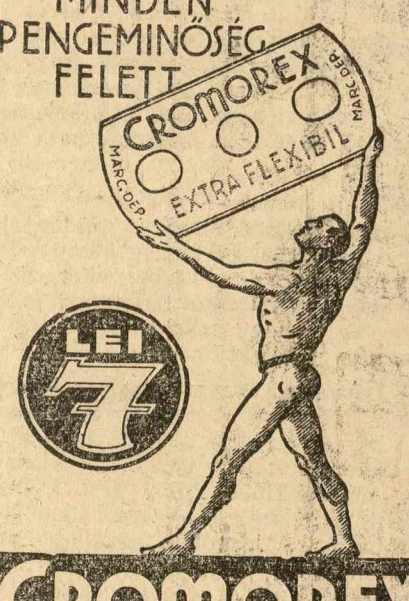
— ÉRTESÍTÉS. Értesítjük a Casa Muncii nyugdíjasait, hogy a Salvan Teodor elnöksége alatt levő nyugdíjasok egyesülete folyó hó 28-ikán reggel 9 órai kezdettel rendes évi közgyűlést a Regele Ferdinand 147. szám alatt fogja megtartani. Felkéri a vezetőség a nyugdíjas kartársakat, hogy minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. Tárgysorozat: a kis temetkezés és a szövetség. Salvan Teodor s. k. elnök.

— NAGY ÁLLATJÁRVÁNY PUSZTIT CSEHSZLOVÁKIÁBAN. Mint Prágából jelentik: 2400 községben pusztít állatjárvány, amelynek következtében eddig mintegy 170.000 állat betegedett meg. A gazdátársadalom körében nagy az izgalom.

— NÉMET-MEXIKÓI GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK. Mexikói híradás szerint, a kormány és Németország között nagyfontosságú tárgyalások folynak 50 ezer tonna cukor kiszállítására, amelynek ellenében Németország papírt és különböző árukat szállítana.

— BULGANIN LETT A NÉPBIZTOSOK TANÁCSÁNAK ELNÖKE. Mint Moszkvából jelentik, Bulganin, a népbiztosok tanácsának elnöke lemondott, de Ugarov képviselő javaslatára ismét csak őt választották meg elnöknek. Ugarov egyébként élesen bírálta a közegészségi, közoktatási, ipari és kereskedelmi népbiztoságok működését.

MINDEN
PENGEMINŐSÉG
FELETT

CROMOREX
EXTRA FLEXIBIL

LEI 7

CROMOREX

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET:
KLEIN IGNÁZ CLUJ. STR. MAJORESCU 3

BUN DE IMPRIMAT